

HandläggareBjörn Lindelöf
08-508 26 269**Till**Trafiknämnden
2025-02-13

Drift och underhåll av offentlig belysning Innerstaden 2026-2032. Upphandling

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner upphandling av drift och underhåll av offentlig belysning Innerstaden samt ger kontoret i uppdrag att genomföra upphandlingen och teckna avtal inom ramen för föreliggande beslut. Uppskattat värde för avtalet är 180 miljoner kronor.
2. Trafiknämnden godkänner kontorets förslag att höja beslutat belopp i tidigare ärende till 160 mnkr från tidigare 132 mnkr för att möjliggöra att kontorets drift- och underhållsarbeten på offentlig belysning fortlöper utan avbrott.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefPeter Granström
Avdelningschef

Sammanfattning

Kontoret föreslår att trafiknämnden beslutar om upphandling av drift och underhåll av offentlig belysning i innerstaden enligt lämnat förslag. Kontoret föreslår även att trafiknämnden beslutar om en justering av tidigare beslutat belopp inför upphandling av befintligt avtal till 160 mnkr för att möjliggöra att kontorets drift- och underhållsarbeten på offentlig belysning fortlöper utan avbrott.

Trafikkontorets avtal avseende drift och underhåll av offentlig belysning inom innerstaden löper ut. Med anledning av detta behöver kontoret genomföra ny upphandling för verksamhetsområdet.

Avtal avses tecknas för en tid av två (2) år med möjlighet för kontoret att förlänga kontraktet ytterligare två (2) gånger med två (2) år vardera. Avtalets värde uppskattas till 180 miljoner kronor i 2026 års penningvärde.

Introduktion till upphandlingen

Bakgrund

Trafikkontoret ansvarar för ca 45 000 ljuspunkter på gatu-, park- och allmän mark med tillhörande stolpar, elkablar och elskåp inom innerstaden.

För att uppnå en driftsäker och ekonomisk belysningsanläggning som skall ge allmänheten en god trafiksäkerhet och allmän trygghet behövs en bra underhållsservice. Kontoret behöver av detta skäl löpande byta ut trasiga ljuskällor, reparera kabelfel, byta trafikskadade belysningsstolpar med mera.

Trafiknämnden fattade beslut om befintligt drift- och underhållsavtal (26 september 2019, Dnr T2019-02184) som började gälla 2020-04-01 och löper ut 2026-03-31. Trafikkontorets bedömning är att ett nytt avtal måste upphandlas för att upprätthålla funktionen på innerstadens belysningsanläggningar. Denna typ av arbeten har handlats upp på liknande sätt med avtalslängder om 6-7 år så länge trafikkontoret har existerat i sin nuvarande form.

Kontoret har identifierat en risk för att nuvarande avtal kommer att överskrida tidigare beslutat belopp, detta beror på en högre arbetsvolym under avtalsperioden än kontoret ursprungligen hade uppskattat. Kontoret önskar därför revidera det beslutade beloppet till 160 mnkr för att möjliggöra att kontorets drift- och underhållsarbeten på offentlig belysning fortlöper utan avbrott.

Mål och syfte

Syftet med upphandlingen är att kunna bibehålla en god ljusmiljö för stadens medborgare, företagare och besökare.

Målet är att teckna avtal med en entreprenör för att utföra de arbeten som kontoret anser nödvändiga för effektiv drift och underhåll av den offentliga belysningen i innerstaden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Förslag till upphandling

Behovs- och marknadsanalys

Trafikkontoret har en stor mängd anläggningar som har uppnått sin tekniska livslängd och har bristande hållbarhet där mindre underhållsåtgärder behövs för att hålla anläggningen i drift, t.ex. byta ljuskälla, laga kabelfel eller ta hand om trafikskador. Historiskt har kontoret handlat upp drift och underhåll på samma sätt som föreslås i detta ärende.

Belysningsverksamheten är uppdelad i tre geografiska områden; innerstaden, söderort och västerort. Söderort och västerort benämns i vissa sammanhang gemensamt som ytterstaden. Såväl intern personal samt upphandlade avtal följer denna uppdelning. Inför upphandling görs en bedömning av avtalets karaktär och storlek där för stora avtal riskerar att missgynna mindre aktörer på marknaden. Kontoret väger även in den högre komplexiteten i innerstaden i valet av uppdelning. I detta fall har kontoret bedömt att innerstaden likt tidigare behöver ett eget avtal.

Tillgången på kompetens för drift- och underhållstjänster för offentlig belysning bedöms som ganska liten. Kontoret har erfarenhet av att arbeta med ett fåtal leverantörer och historiskt har antalet inlämnade anbud varit lågt.

Upphandlingens omfattning och strategiska vägval

Upphandlingen ska leda till ett avtal för drift och underhåll av offentlig belysning i innerstaden. Upphandling sker enligt Lag (2016:1145) om offentlig upphandling.

I avtalet ingår arbeten som att byta stolpar, ljuskällor eller armaturer samt olika former av inspektioner och ronderingar. Även hantering av felanmälningar från Tyck till samt hantering och åtgärder vid trafikskador ingår i avtalet.

De strategiska vägval som kommer göras avseende kravställning i upphandlingen innefattar bland annat följande:

- Krav på sysselsättningsfrämjande insatser kommer att ställas, omfattningen avgörs i samråd med arbetsmarknadsförvaltningen.
- Krav på särskilda arbetsrättsliga villkor kommer att ställas.
- Krav på efterlevnad av de uppdaterade gemensamma miljökraven för entreprenader kommer att ställas i den mån de är relevanta för denna typ av kontrakt, ett urval kommer att göras i samråd med trafikkontorets och miljöförvaltningens

experter. Dessa miljökrav är en överenskommelse mellan Göteborg, Malmö och Stockholms stad samt Trafikverket och gäller alla upphandlingar av entreprenörer som dessa organisationer gör. Den senast reviderade överenskommelsen fastställdes av kommunfullmäktige 2024-01-29 (Dnr KS 2023/1196).

- Utöver de gemensamma miljökraven kommer upphandlingen att ta hänsyn till de krav som ställs inom handlingsplan fossilfri organisation 2030 samt kommunfullmäktiges krav på fordon vid upphandling av transporttjänster. Den 14 juni 2021 fattade KF beslut om krav på tunga fordon (Dnr KS 2020/1422) och den 8 november 2021 fattade KF beslut om krav på lätta fordon (Dnr KS 2021/1436).

Kravställningen i upphandlingen kommer att utformas så att anbudsgivarna i sina anbud redovisar en dokumenterad erfarenhet, kunskap och kapacitet som påvisar förmågan att utföra uppdraget.

Drift av gatubelysning har utvärderats för att tas över i egen regi. Ett övertagande i egen regi skulle innebära ett stort åtagande som verksamheten inte är mogen för där det bland annat ingår jour och dygnetruntberedskap. Kontoret bedömer även att upphandlade leverantörer har bättre förutsättningar för att hantera varierande volymer under året samt rekrytera och lära upp personal i en bransch med personalbrist. Att bedriva den här typen av arbeten i egen regi skulle kräva stora investeringar i personal, maskiner och tekniska ytor.

Risk- och konsekvensanalys

Avsaknaden av detta avtal skulle leda till svårigheter för kontoret att sköta sitt ansvar som anläggningsägare vilket kan leda till skador på tredjeman eller egendom. Exempelvis genom strömförande anläggningar eller stolpar som rasar. Ett bristande drift- och underhållsarbete riskerar leda till ökat reinvesteringsbehov på sikt.

Drift och underhållsåtgärder på belysningsanläggningar är en viktig del för att upprätthålla en upplevd trygghet, god trafiksäkerhet samt ökad jämställdhet. Enligt studier känner sig kvinnor oftare mer otrygga än män i det offentliga rummet. Därför är det viktigt att säkerställa en trygg, säker och orienterbar miljö för både kvinnor och män under den mörka delen av dygnet. Utan detta avtal riskerar belysningsanläggningen i innerstaden att stå mörk.

Historiskt har upphandlingen av avtalet lockat till få anbud. Risken är att detta driver upp priset på avtalet när få leverantörer är intresserade. Orsaken bedöms vara den höga komplexiteten att

arbeta i innerstaden, vilket leder till stor risk för viten och har således en avskräckande effekt. Kontoret ser över olika sätt att locka fler att svara på upphandlingen.

Tidplan och genomförande

Avtalstid

Kontoret avser teckna avtal under en period om maximalt 6 år uppdelat på tre (3) avtalsperioder om 2+2+2 år. Uppdelningen på tre perioder har fungerat bra historiskt och kontoret bedömer att det är en lämplig avtalslängd utifrån uppdragets karaktär, där en ny leverantör behöver en viss startsträcka för att komma in i kontorets rutiner och system. En kortare initial period riskerar att få avskräckande effekt där en ny leverantör har svårt att få lönsamhet under första året.

Avtalet förväntas börja gälla under våren 2026.

Ekonomi

Upphandlingens värde uppskattas till 180 mnkr för hela avtalsperioden inklusive förlängningsoptioner i 2026 års penningvärde. Den faktiska avropsvolymen är beroende av stadens behov och budgetläge.

Slut